



Secció III. Altres disposicions i actes administratius

SINDICATURA DE COMPTES

13138 *Resolució del síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de 18 de desembre de 2018, per la qual es publiquen el resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe 134/2017 sobre determinats aspectes del Compte general de les entitats locals corresponent a l'exercici 2014*

Fets

1. Dia 25 d'agost de 2017, el Consell de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears va acordar aprovar l'Informe 134/2017 sobre determinats aspectes del Compte general de les entitats locals corresponent a l'exercici 2014.
2. Dia 21 de març de 2018, el president del Parlament de les Illes Balears va comunicar a l'SCIB que s'havia dut a terme el darrer tràmit parlamentari referent al dit Informe, que va tenir lloc amb la presentació i el debat de l'Informe a la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de dia 20 de febrer de 2018.

Fonaments de dret

1. L'article 12.3 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula els informes o les memòries de fiscalització i en disposa la tramesa al Parlament, als subjectes fiscalitzats i al Tribunal de Comptes, i també la seva publicació en el BOIB després del darrer tràmit parlamentari.
2. L'article 32.1 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes estableix que aquesta institució ha de publicar el resultat de la fiscalització en el BOIB, un cop rebuda la comunicació expressa que s'ha dut a terme el darrer tràmit parlamentari.

Per tot això, i d'acord amb el que disposen l'esmentada Llei 4/2004 i el Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears,

Resolc

Publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* el resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe 134/2017 sobre determinats aspectes del Compte general de les entitats locals corresponent a l'exercici 2014, el qual podeu veure en l'edicta que s'adjunta com a annex I.

Palma, de desembre de 2018

El síndic major

Joan Rosselló Villalonga

Annex I

INFORME 134/2017 SOBRE DETERMINATS ASPECTES DEL COMPTE GENERAL DE LES ENTITATS LOCALS CORRESPONENT A L'EXERCICI 2014

I. INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

De conformitat amb el que estableix l'article 82 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i els articles 1 i 2.1.b de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, correspon a aquest organisme la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable de les entitats locals de les Illes Balears.

L'article 12 de l'esmentada Llei 4/2004 especifica que el resultat de la fiscalització s'ha d'exposar mitjançant informes o memòries, que s'han

d'elevat al Parlament i publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i fa referència al seu contingut fonamental.

Amb aquesta finalitat, i d'acord amb les competències reconegudes en la Llei 4/2004, l'SCIB emet l'Informe sobre determinats aspectes del Compte general de les entitats locals corresponent a l'exercici 2014, d'acord amb les directrius tècniques que per a aquest Informe va aprovar el Consell de l'SCIB el 15 de juny de 2016.

D'acord amb l'article 27 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes, es tracta d'un informe de caràcter específic, sobre el cens d'entitats i determinats aspectes dels comptes generals dels ajuntaments (article 27.3 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears). En concret, és una revisió limitada en la qual s'ha realitzat una comprovació de les magnituds incloses en el càlcul del romanent de tresoreria, els saldos que presenten els creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost al tancament de l'exercici 2014 i els expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits tramitats durant l'exercici.

La importància de l'estat del romanent de tresoreria s'explica, no només per la seva vessant informativa, sinó també per tractar-se d'una eina instrumental i, així, si el seu resultat és positiu, suposa una font de finançament de pressuposts futurs; en cas contrari, si és negatiu, l'entitat ha de prendre una de les mesures previstes en l'article 193 del TRLRHL. Per tant, si el seu càlcul és incorrecte, es podria autoritzar despesa sense disposar del finançament corresponent.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme a les dependències de la Sindicatura de Comptes i la data de finalització dels treballs de camp ha estat el mes de desembre de 2016.

2. OBJECTIUS

Els objectius generals de l'Informe són els següents:

- Verificar la integritat del cens de les entitats dependents, adscrites i vinculades del sector públic local de les Illes Balears.
- Fiscalitzar el romanent de tresoreria, amb especial atenció a les magnituds següents:
 - o Fons líquids
 - o Pagaments i cobraments realitzats pendents d'aplicació definitiva
 - o Saldos de cobrament dubtós
 - o Excés de finançament afectat
- Analitzar les despeses pendents d'aplicar al pressupost al tancament de l'exercici 2014.
- Analitzar els expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits realitzats durant l'exercici 2014.

3. ÀMBIT SUBJECTIU

L'àmbit subjectiu de l'Informe és el dels ajuntaments de les Illes Balears (del qual s'exclou el Consell Insular de Formentera, tot i que és l'entitat que integra el municipi del mateix nom i àmbit territorial) i les seves entitats dependents amb pressupost limitatiu, excepte els consorcis adscrits.

A continuació, se'n mostra un quadre resum:

DAS 2014. ÀMBIT SUBJECTIU DE L'INFORME				
Entitats	Mallorca	Menorca	Eivissa	Illes Balears
Corporacions locals	53	8	5	66
Ajuntaments	53	8	5	66
Entitats dependents	31	2	3	36
Organismes autònoms	31	2	3	36
TOTAL	84	10	8	102





Els organismes autònoms inclosos són 36, tot i que, a més, n'hi ha 4 d'inactius, que són els següents:

- Museu d'Inca
- Inca Ràdio
- Patronat Ca ses Monges (Petra)
- Museu d'Art Contemporani (sa Pobla)

La diferència respecte a l'àmbit subjectiu de l'informe consolidat dels comptes generals de les entitats locals corresponent a l'exercici 2014, a més de l'exclusió del Consell Insular de Formentera i la seva dependent, és l'alta a la plataforma de l'organisme autònom Fundació Castell de Capdepera com a conseqüència de la revisió del cens, que era un dels objectius de la fiscalització d'aquest Informe.

En els annexos I i II consta el detall per entitats.

4. ÀMBIT OBJECTIU

L'objecte de l'informe és una revisió del cens del sector públic local com a conseqüència, bàsicament, del nou règim jurídic dels consorcis i les fundacions que ha establert la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i una anàlisi detallada del romanent de tresoreria que han retut les entitats de l'àmbit subjectiu i d'aspectes relacionats amb aquest darrer, com són els creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost i els expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits.

5. ÀMBIT TEMPORAL

L'abast temporal de l'Informe és l'exercici econòmic 2014; així mateix es fan comparacions amb l'exercici anterior, quan s'ha considerat important per mostrar l'evolució.

6. ABAST DEL TREBALL I LIMITACIONS

L'abast del treball de fiscalització ha estat el cens d'entitats dependents, adscrites i participades, del qual han informat els ajuntaments, i l'estat del romanent de tresoreria de la memòria del Compte general. També ha estat objecte de revisió la informació de la nota 20.1.A.4, relativa als creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost d'aquesta memòria, tramesa amb els comptes anuals que han retut les entitats locals de l'àmbit subjectiu mitjançant la Plataforma de rendició telemàtica de comptes. Finalment, també ha estat objecte de revisió la informació sobre els expedients tramitats de reconeixement extrajudicial de crèdits, comunicats tant al mòdul d'informació addicional del compte retut corresponent com al mòdul d'informació sobre la remissió dels acords i les resolucions de les entitats locals contraris a objeccions que han formulat els interventors locals.

Es tracta d'una anàlisi particular de cada una de les entitats locals dels aspectes esmentats en el paràgraf anterior i, per tant, no es tracta d'una anàlisi agregada o consolidada d'aquests aspectes.

També s'han analitzat els aspectes fonamentals del control intern, especialment pel que fa a la gestió de la tresoreria de les entitats locals.

Sobre les incidències detectades s'ha aplicat un llinar de materialitat, detall del qual consta en l'annex III.

Les principals limitacions al treball realitzat són les que fan referència als aspectes següents:

- La manca de tramesa del formulari del cens (17 ajuntaments).
- La manca de tramesa del qüestionari sobre el control intern de la tresoreria (8 ajuntaments).
- La manca de tramesa de les notes o certificats de cada entitat bancària dels saldos existents a favor de l'entitat local (2 ajuntaments).
- La manca de tramesa dels justificants de càlcul dels desviaments de finançament acumulats (4 ajuntaments i 3 organismes autònoms).
- La manca de tramesa d'informació sobre les operacions que formen el saldo del compte «413. Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost» (1 ajuntament).
- La manca de tramesa mitjançant la Plataforma de rendició telemàtica de comptes de la informació sobre acords i resolucions contraris a objeccions formulades pels interventors locals (10 ajuntaments).





El detall amb les entitats que han provocat les limitacions anteriors consten en cada un dels apartats afectats de l'Informe.

7. METODOLOGIA

La fiscalització es divideix en dues actuacions. La primera ha consistit a revisar el cens del sector públic local com a conseqüència del nou règim jurídic dels consorcis i fundacions. Aquesta actuació s'ha realitzat en tres fases:

- La primera s'ha dut a terme sobre la informació rebuda dels ajuntaments mitjançant un formulari per conèixer les entitats que consideren dependents, adscrites o participades.
- En la segona fase s'han revisat les contestacions i s'han contrastat amb la informació existent a la plataforma i amb la que disposa l'SCIB com a conseqüència de la seva activitat fiscalitzadora de l'Administració autonòmica i insular.
- La tercera i última ha suposat la modificació del cens de la plataforma de rendició telemàtica de comptes.

La segona actuació ha consistit en la revisió del romanent de tresoreria, els seus components i els seus condicionants, i s'ha realitzat en tres fases, que són les següents:

- La primera s'ha duit a terme sobre les respostes a un qüestionari que els ajuntaments de l'àmbit subjectiu han contestat sobre els seus sistemes de control intern, sobretot respecte a la gestió i la custòdia de la tresoreria. En l'annex IX es reproduïx el model de qüestionari de control intern.
- La segona fase ha consistit en la revisió dels estats de romanent de tresoreria retuts amb els comptes generals mitjançant la Plataforma de rendició telemàtica de comptes, així com dels creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost i els expedients de reconeixement extrajudicial de crèdits. La informació, quan ha estat necessari, s'ha completat amb peticions puntuals a determinades entitats.
- La tercera i última fase ha consistit a ajustar el romanent de tresoreria de les entitats locals d'acord amb els resultats de la revisió de la fase anterior.

Pel que fa a la determinació dels drets de difícil o impossible recaptació, l'art. 193 bis del TRLRHL estableix uns límits mínims basats únicament en l'antiguitat del deute. Aquests mínims resulten insuficients en molts de casos i, per això, l'SCIB ha realitzat una prova d'auditoria que estima el deteriorament de saldos deutors a partir de la capacitat recaptadora i de la intensitat de gestió de saldos de pressuposts tancats demostrada per cada entitat local, en els tres darrers exercicis, per així poder valorar la suficiència de la provisió per a insolvències.

8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb l'article 30.c del Reglament de la Sindicatura, un cop aprovat provisionalment l'Informe, s'ha tramès als comptedants de les entitats locals, perquè puguin formular les al·legacions i presentar els documents que considerin adients. D'acord amb l'article 30.e del Reglament de la Sindicatura, un cop vistes les al·legacions i els documents aportats, s'ha decidit realitzar noves comprovacions i correcció d'errades detectades en l'Informe provisional. Per això, els resultats d'aquestes actuacions han estat sotmesos de nou a tràmit d'audiència, atès que suposen alteracions substancials del contingut de l'informe provisional aprovat.

Han presentat al·legacions els ajuntaments d'Alaior, Alaró, Ciutadella de Menorca, Felanitx, Manacor, Palma, Sant Antoni de Portmany, Selva i Valldemossa (que s'adjunten a l'Informe).

Les al·legacions han estat analitzades i avaluades, i s'ha suprimit o modificat el text de l'Informe quan la Sindicatura n'ha acceptat el contingut. Quan no s'ha alterat l'Informe ni s'ha emès opinió sobre el contingut de les al·legacions, és que aquestes o són explicacions que confirmen els fets i les valoracions exposats, o no s'han justificat de forma adequada els criteris o les afirmacions mantingudes en l'al·legació, o es tracta de supòsits en què es manifesta la voluntat d'esmenar la deficiència en el futur.

II. CENS DEL SECTOR PÚBLIC LOCAL

La Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, va avançar una sèrie de modificacions en el règim jurídic de determinats ens públics que s'han mantingut i desplegat en la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic. Aquesta nova regulació estableix, entre altres aspectes, que els consorcis i les fundacions públiques han d'estar adscrits a l'administració pública que tingui el control d'acord amb els criteris que dicta la Llei 40/2015 en els art. 120 i 129, respectivament.

L'SCIB, amb l'objectiu d'actualitzar el cens de la plataforma de rendició de comptes conforme al nou marc normatiu, ha dut a terme una actuació d'acord amb la metodologia explicada en la introducció que ha donat com a resultat una actualització del cens del sector públic local.

**LIMITACIONS**

No han informat adequadament respecte al seu cens els ajuntaments següents:

Ajuntament d'Algaida	Ajuntament de Maria de la Salut
Ajuntament de Binissalem	Ajuntament de Montuïri
Ajuntament de Búger	Ajuntament de Muro
Ajuntament de Campanet	Ajuntament de sa Pobla
Ajuntament d'Escorca	Ajuntament de Puigpunyent
Ajuntament de Lloret de Vistalegre	Ajuntament de Santa Margalida
Ajuntament de Llubí	Ajuntament de Selva
Ajuntament de Maó	Ajuntament de Sineu
Ajuntament de Mancor de la Vall	

CONCLUSIONS

Aquesta actuació ha donat com a resultat l'alta de dues entitats dependents, dotze consorcis adscrits i setze fundacions adscrites. El cens resultant de l'actuació respecte a les corporacions locals (excepte els consells insulars, per la qual cosa no s'ha actualitzat el cens respecte del Consell Insular de Formentera) i les seves entitats dependents i adscrites es resumeix a continuació:

DAS 2014. CENS DEL SECTOR PÚBLIC LOCAL					
Entitats	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Illes Balears
Corporacions locals	59	8	6	1	74
Ajuntaments	53	8	5	1	67
Mancomunitats	5		1		6
ELM	1				1
Entitats dependents/adscrites	76	7	9	1	93
Organismes autònoms	35	2	3	1	41
Societats mercantils / EPE	20	1	3		24
Consortis	9	2	1		12
Fundacions	12	2	2		16
TOTAL	135	15	15	2	167

Aquesta actuació ha donat com a resultat l'alta en el cens de les entitats següents:

Organisme Autònom Fundació Castell de Capdepera	Empresa Funerària Municipal de Sóller, SL
Consorti Promoció Exterior d'Alcúdia	Consorti Penya-segat Port de Maó
Consorti Ciutat Romana de Pol·lèntia	Consorti Promoció Turística Platja de Muro
Consorti Desenvolupament Esportiu	Consorti Museu d'Art Modern i Contemp.
Consorti Eivissa Patrimoni de la Humanitat	Consorti Mirall-Palma-Centre
Consorti Pla Mirall d'Inca	Consorti Turisme de Son Servera i Sant Llorenç
Consorti Pla-D Llucmajor	Consorti Amics de la Música, Dansa i Art a Sóller
Fundació Castell d'Alaró	Fundació Teatre Principal d'Inca
Fundació Biblioteca d'Alcúdia Can Torró	Fundació Restauració de l'Antic Convent dels Franciscans
Fundació Teatre Municipal d'Artà	Fundació Joan i Pilar Miró
Fundación Calvià 2004	Fundació Casals d'Art i Espais Expositius
Fundació Ciutadella Cultura	Fundació Universiada Palma de Mallorca 1999
Fundació Ernesto Ehrenfeld	Fundació Mixta Turisme Palma 365
Fundació per a l'Ensenyament de Música i Dansa a Felanitx	Fundació Auditori Municipal de Porreres
Fundació es Garrover	Fundació Can Blau

III. ROMANENT DE TRESORERIA PER A DESPESES GENERALS

El romanent de tresoreria per a despeses generals s'obté minvant el romanent de tresoreria total (calculat per la suma dels fons líquids i els drets pendents de cobrament, deduïdes les obligacions pendents de pagament) amb l'import dels saldos de cobrament dubtós i amb l'excés de finançament afectat.

Aquest romanent de tresoreria s'ha configurat com una magnitud de caire fonamentalment pressupostari i es pot interpretar com l'acumulació de resultats pressupostaris d'exercicis anteriors. Aquesta magnitud no només és informativa, sinó que també és instrumental i, així, quantifica un recurs per a finançar despesa, si és positiu, i un dèficit que l'entitat local ha de finançar, si és negatiu. La correcció del seu càlcul, per tant, és fonamental. Una quantificació errònia pot tenir conseqüències en el curt termini sobre la liquiditat de l'entitat i a mitjà o a llarg termini sobre la seva solvència i sostenibilitat.

Els components del romanent amb més risc d'incorreccions són els ajusts pels saldos de cobrament dubtós i per l'excés de finançament afectat. Respecte al primer, les entitats locals únicament apliquen el criteri d'antiguitat i, per tant, no consideren altres factors, com són els percentatges de recaptació, així com assenyalava el RD 500/1990, de 20 d'abril, que desplega el capítol primer del títol sisè del TRLRHL. El risc d'incorreccions respecte al segon, l'excés de finançament afectat, ve donat per la complexitat del seu càlcul i per no corregir les desviacions com a conseqüència de l'execució real de les despeses i dels ingressos vinculats als projectes.

Un altre component crític que s'ha de tenir en compte són els pagaments pendents d'aplicar. D'acord amb la INCL, en el compte «555. Pagaments pendent d'aplicació» s'han de registrar els pagaments quan, excepcionalment, se'n desconeixi l'origen i, en general, els que no puguin aplicar-se definitivament. La realitat és que un nombre significatiu d'entitats locals, entre les quals destaquen els ajuntaments de Banyalbufar, Montuïri, Petra i Estellencs, arrosseguen un saldo molt significatiu en aquest compte, que, fins i tot, en la quantificació de les obligacions pendents de pagament del romanent de tresoreria fa que el net resultant sigui de signe contrari a la seva naturalesa. Tots aquests ajuntaments esmentats presenten també saldos significatius en el compte «413. Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost», encara que només l'Ajuntament de Montuïri presenta un saldo per un import superior al saldo del compte de pagaments pendents d'aplicar. Aquesta dinàmica comptable de registrar els pagaments en el compte «555. Pagaments pendent d'aplicació» i les obligacions en el compte «413. Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost», desvirtua per complet el romanent de tresoreria per a despeses generals, en considerar en el seu càlcul només el pagament i no l'obligació. A més, suposa un incompliment dels articles 172, 173, 176, 183, 184, 185, 186 i 189 del TRLRHL, que estableixen, entre d'altres, els principis d'annualitat i d'especialitat qualitativa i quantitativa dels crèdits, les fases i les competències del procediment de despesa, i els requisits per fer pagaments.

LIMITACIONS

Les limitacions del treball realitzat respecte a aquesta actuació s'expliquen en la Introducció i en cada un dels apartats adreçats a analitzar els diferents components del romanent de tresoreria. Una limitació que afecta el treball d'aquesta actuació de manera generalitzada ha estat la manca de tramesa del qüestionari sobre el control intern; en concret, no han contestat els vuit ajuntaments següents:

Ajuntament de Binissalem	Ajuntament de Maria de la Salut
Ajuntament de Campanet	Ajuntament de Montuïri
Ajuntament de Llubí	Ajuntament de Puigpunyent
Ajuntament de Maó	Ajuntament de Selva

Les incidències com a resultat de la revisió de la documentació tramesa es poden consultar en l'annex XI.

CONTROL INTERN

El risc d'incorreccions materials té dos components: el risc inherent i el risc de control. Aquest darrer depèn de la qualitat dels sistemes de control intern de les entitats. En el sector públic el control intern es personifica en la figura de l'interventor, però realment involucra tota l'organització. Així doncs, el qüestionari que s'ha circularitzat té l'objectiu de valorar el sistema de control intern en la part que afecta el càlcul del romanent de tresoreria.

Debilitats de control intern detectades

Les debilitats de control intern més significatives que afecten l'organització en general de les entitats locals (vegeu l'annex XIII) s'expliquen a continuació i les que afecten de manera directa un component determinat del romanent de tresoreria s'expliquen en l'apartat corresponent:

- Només el 49,1 % dels interventors i el 5,7 % dels tesorers dels ajuntaments de l'àmbit subjectiu són funcionaris de carrera amb habilitació de caràcter nacional.
- El 22,6 % dels tesorers són regidors de la corporació corresponent, encara que la modificació de l'art. 92 bis de la LRBRL,

introduïda pel RDL 10/2015, no contempla aquesta possibilitat a partir del 13 de setembre de 2015.

- El 71,7 % dels ajuntaments no disposa d'una circular ni d'una instrucció reguladora de les operacions de tancament de l'exercici econòmic.
- El 24,5 % dels ajuntaments no ha restringit els privilegis d'accés a l'aplicació informàtica de comptabilitat d'acord amb les funcions de cada usuari.

AJUSTS I RECLASSIFICACIONS

El 57,4 % de les entitats (83,3 % dels ajuntaments i 11,4 % dels organismes autònoms) ha calculat erròniament el seu romanent de tresoreria per a despeses generals del Compte general de l'exercici 2014, d'acord amb els resultats d'aquesta fiscalització, 2 punts percentuals superior al de l'exercici anterior.

Els ajusts de la fiscalització suposen un 25,8 % de l'import del romanent de tresoreria per a despeses generals de l'exercici 2014 abans de la revisió, 6,0 punts percentuals menys que respecte al càlcul realitzat de l'exercici 2013.

A continuació, es mostra un resum dels ajusts i les reclassificacions com a conseqüència de la revisió realitzada:

DAS 2014. ROMANENT DE TRESORERIA PER A DESPESES GENERALS. AJUSTS I RECLASSIFICACIONS (en milers d'euros)						
	Ajuntaments		Organismes autònoms		Total	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Romanent tresoreria	352.087	301.216	7.483	7.878	359.571	309.094
Reclassificacions	0	0			0	0
Fons líquids	1	1	-1	-1		
Deutors	-386	-893	1	1	-385	-891
Creditors	-385	-891			-385	-891
Excés de finançament						
Cobrament dubtós						
Ajusts	-91.484	-96.979	-1.156	-1.228	-92.640	-98.208
Fons líquids	0	-21	0	0	0	-21
Deutors	101	101	0	0	101	101
Creditors	15.784	17.819	-1	-19	15.783	17.799
Excés de finançament	527	281			527	281
Cobrament dubtós	75.275	78.960	1.157	1.248	76.432	80.207
Romanent tresoreria ajustat	260.603	204.236	6.327	6.650	266.930	210.886

CONCLUSIONS

Els ajusts de la fiscalització que minoren el romanent suposen un 25,8 % de l'import del romanent de tresoreria per a despeses generals, de l'exercici 2014, abans de la revisió que havien retut aquestes entitats. Pel que fa a l'exercici anterior, els ajusts de la fiscalització que minoren el romanent suposen un 31,9 % del romanent de tresoreria per a despeses generals, de l'exercici 2013, d'aquestes entitats.

El total del romanent per a despeses generals són 266.930 milers d'euros (210.886 milers d'euros l'exercici 2013) després de la revisió dels imports extrets dels comptes generals de les entitats de l'àmbit subjectiu de l'informe:

DAS 2014. ROMANENT DE TRESORERIA PER A DESPESES GENERALS. AJUSTS I RECLASSIFICACIONS (en milers d'euros)								
Entitat	Romanent tresoreria sense ajustar		Reclassificacions		Ajusts Total		Romanent tresoreria ajustat	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Tipus								
Ajuntaments	352.087	301.216	0	0	-91.484	-96.979	260.603	204.236
Organismes autònoms	7.483	7.878	0	0	-1.156	-1.228	6.327	6.650

D'acord amb l'art. 193 del TRLRHL, en el cas de liquidació del pressupost amb romanent de tresoreria negatiu, el Ple de la corporació o l'òrgan competent de l'organisme autònom, segons correspongui, en la primera sessió que celebri, ha de reduir despeses del nou pressupost per la quantia igual al dèficit produït; si la reducció de despeses no és possible, pot acudir al concert d'operació de crèdit pel seu import. Si no adopta cap de les mesures esmentades, ha d'aprovar el pressupost de l'exercici següent amb un superàvit inicial de quantia no inferior a l'esmentat dèficit.

Les entitats amb romanent de tresoreria negatiu, al tancament de l'exercici 2014, d'acord amb el resultat d'aquesta fiscalització, són les següents:

Ajuntament de Banyalbufar	Ajuntament de Palma
Ajuntament d'Estellencs	Ajuntament de Petra
Institut Municipal de l'Esport de Palma	

IV. CONCLUSIONS

Les principals conclusions d'aquest informe són les següents:

1. El cens del sector públic local previ a la fiscalització era bastant complet respecte a les entitats dependents dels ajuntaments i, així, la fiscalització ha donat lloc només a l'alta d'un organisme autònom i d'una societat mercantil. D'aquesta manera, el total d'entitats dependents dels ajuntaments són: 41 organismes autònoms (dels quals 4 estan inactius), 23 societats mercantils i 1 EPE. Respecte a les entitats participades, el nou regim jurídic establert per la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, ha suposat l'adscripció a ajuntaments de 12 consorcis i 16 fundacions.

2. Els sistemes de control intern de les entitats locals de l'àmbit subjectiu presenten mancances importants. Només el 49,1 % dels interventors i el 5,7 % dels tesorers són funcionaris de carrera amb habilitació de caràcter nacional. El 88,7 % de les entitats locals no disposa d'una normativa específica per gestionar la tresoreria; la majoria no disposa de procediments escrits per als tràmits administratius bàsics; no hi ha una adequada segregació de funcions, ni tampoc es realitzen amb les garanties necessàries les conciliacions bancàries i els arquejos de caixa.

3. D'acord amb la prova obtinguda, el 81,8 % dels ajuntaments i el 8,6 % dels organismes autònoms sobrevaloren el romanent de tresoreria per a despeses generals. Els ajusts de la fiscalització que minoren el romanent suposen un 25,8 % de l'import del romanent de tresoreria per a despeses generals, de l'exercici 2014, abans de la revisió que havien retut aquestes entitats. Només en el 16,7 % dels ajuntaments i en el 88,6 % dels organismes autònoms no s'han detectat incorreccions materials. Un càlcul incorrecte del romanent de tresoreria pot tenir conseqüències a curt termini sobre la liquiditat de les entitats locals i a mitjà termini sobre la seva solvència i sostenibilitat.

4. Els errors més significatius en el càlcul del romanent de tresoreria, que s'han detectat amb la fiscalització, es produeixen en la quantificació dels ajusts i, així, el 72,7 % dels ajuntaments i el 8,6 % dels organismes autònoms estimen de manera insuficient els saldos de cobrament dubtós, i el 7,6 % dels ajuntaments calcula de manera incorrecta l'excés de finançament afectat.

5. Un 7,6 % dels ajuntaments incorre en la mala praxi comptable, que suposa l'ús sistemàtic, recurrent i per imports molt significatius del compte «413. Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost» en combinació amb el compte «555. Pagaments realitzats pendents d'aplicació definitiva» i la imputació extemporània posterior al pressupost, directament o mitjançant expedients de reconeixement extrajudicial de crèdit, les despeses vinculades. Aquests ajuntaments són els de Petra, Estellencs, Montuïri, Banyalbufar i Escorca. Aquesta pràctica desvirtua el càlcul del romanent de tresoreria per a despeses generals, a més de suposar l'incompliment dels art. 172 i 173 del TRLRHL.

V. RECOMANACIONS

1. Revisar anualment el compliment dels criteris d'adscripció i de dependència de les entitats en les quals participa l'entitat local i mantenir actualitzat el cens de la Plataforma de rendició telemàtica de comptes.

2. Millorar la qualitat dels sistemes de control intern amb procediments escrits per gestionar la tresoreria, per fer les operacions de tancament de l'exercici i per als tràmits administratius bàsics que afecten deutors i creditors. També és necessari fer una segregació adequada de funcions, sobretot respecte a la custòdia, el registre i el control de la tresoreria, especialment pel que fa als ajuntaments de Deià, Estellencs, Pollença, Sant Antoni de Portmany i Santanyí.

3. Requerir que les notes o els certificats de les entitats financeres agrupin en un mateix document tots els comptes dels quals sigui titular l'entitat local i que especifiquin el titular, la data de la certificació, el nombre dels comptes, les restriccions respecte a la seva disponibilitat que hi puguin haver i les persones autoritzades per disposar del fons.

4. Reduir el nombre de comptes bancaris als estrictament necessaris per a la gestió de la tresoreria i implementar, si escau, per rendibilitzar



els recursos, un sistema de gestió centralitzada de la tresoreria, especialment pel que fa als ajuntaments de Bunyola, Marratxí, Montuïri, Porreres, sa Pobla i San Antoni de Portmany.

5. Fixar en les bases d'execució del pressupost uns criteris per estimar l'ajust quant als saldos de deutors de cobrament dubtós que sigui el resultat d'un càlcul que consideri la capacitat recaptadora real de l'entitat local mostrada en els exercicis anteriors i d'una revisió en detall dels saldos de deutors que s'estimin incobrables.

6. Utilitzar l'aplicació informàtica de comptabilitat per fer el seguiment de les desviacions de finançament de les despeses amb finançament afectat, especialment pel que fa als ajuntaments d'Andratx, Capdepera, Inca, Lluçmajor, es Mercadal i Sant Lluís.

7. Aplicar el principi comptable de meritació amb la finalitat que el balanç reflecteixi tots els passius i els actius al tancament de l'exercici. Mantenir la comptabilitat actualitzada sense deixar saldos excessius als comptes de pagaments i cobraments realitzats pendents d'aplicació definitiva, especialment pel que fa als ajuntaments de Banyalbufar, Estellencs, Montuïri i Petra.

8. Evitar l'aprovació recurrent d'expedients de reconeixement extrajudicial de crèdit, que la Llei estableix d'excepcionals per a la protecció de tercers, especialment pel que fa als ajuntaments de Binissalem, Escorca, Marratxí, Sant Joan i Sencelles.

